

Basisnota:

‘Stadsatelier bevolking- en huishoudensprognoses - Demografische trends en uitdagingen in de steden’

1. Inleiding, methodologie & databron
2. Resultaten van de bevolkingsprognoses voor de 13 centrumsteden
3. Resultaten van de huishoudprognoses voor de 13 centrumsteden
4. Leeftijdspecifieke analyses voor de 13 centrumsteden

1. Inleiding, methodologie & databron

Zonder exhaustief te willen zijn, schetsen we in wat volgt de voornaamste resultaten van de bevolkings- en huishoudprojecties voor de 13 centrumsteden. Onderstaande tekst kan als basis dienen voor uw presentatie op 18 oktober op het stadsatelier.

De Studiedienst van de Vlaamse Regering maakt vijfjaarlijks projecties van de bevolking en de huishoudens voor Vlaamse steden en gemeenten. De nieuwe projecties voor de periode van 2009 tot 2030 zijn een update van de vorige oefening van 2004. Bevolkings- en huishoudprognoses zijn leerinstrumenten die toelaten over huidige en toekomstige uitdagingen te reflecteren en die proactief het beleid op alle beleidsniveaus kunnen ondersteunen.

De projecties werken met berekende trends inzake aantallen geboorten, overlijdens en binnen- en buitenlandse migraties (cijfers 2008). De basis voor bevolkingsprognoses (vanaf 2009) zijn hypothesen rond geboortecijfers, sterftcijfers en migratiecijfers. De hypothesen voor geboortecijfers en sterftcijfers zijn relatief zeker en dus eerder waarheidsgetrouw (behalve bij externe schokken zoals ziekte-epidemie, natuurramp, ...). De migratiehypothese is veel moeilijker. Migratie is sterk bepaald door bijvoorbeeld het recht op vrij verkeer in Europa (bij toetreding nieuwe EU-lidstaten), migratiewetgeving, internationale conflicten (arabische lente, ...), de sociale zekerheid (recht op uitkering, leefloon,...). Dit maakt de migratiehypothese veel onzekerder. Tot 2015 houdt de hypothese rekening met een jaarlijks toenemende externe migratie uit het buitenland. Vanaf 2015 houdt de hypothese rekening met een nog steeds positieve externe migratie, maar aan een minder snel tempo. Het aantal migranten dat vanuit het buitenland in Vlaamse steden komt wonen zal volgens de prognoses nog elk jaar de migratie van Belgen naar het buitenland overschrijden, maar de toename van nieuwe inwijkelingen uit het buitenland zal volgens de hypothese niet meer aan dezelfde snelheid gebeuren van voor 2015. De hypothese van de Studiedienst houdt hierbij rekening met een zekere maximale draagkracht van steden en eventuele strengere migratiewetgeving (vanaf 2015).

Het bestaan van de prognoses is een absolute meerwaarde, maar niemand kan exact de toekomst voorspellen. Er moet steeds rekening gehouden worden met een zekere foutenmarge. Vandaar is voorzichtigheid steeds geboden, en is het niet aangewezen om de cijfers op eenheden te interpreteren. Bevolkingsprognoses zijn dan ook het meest bruikbaar om inschattingen te maken op relatief korte termijn, voor de komende vijf jaar. Op lange termijn worden de afwijkingen vermoedelijk te groot.

De projecties zijn gebaseerd op de databanken van het Rijksregister, een authentieke bron. Hiermee is enkel de wettelijke bevolking gekend aangezien de Studiedienst geen toegang krijgt tot het wachtregister. Het laatste geobserveerde jaar waarvoor cijfers tot op gemeentelijk niveau

beschikbaar waren, had betrekking op de bevolking op 1 januari 2008 en de loop van de bevolking 2007. De brondata voor 2009 en volgende jaren worden nu druppelsgewijze vrij gegeven door ADSEI. SVR evalueert zijn prognoses voor 2009 en 2010 met de geobserveerde gegevens voor deze jaren en zal uiteraard van zodra mogelijk de prognoses aanvullen met de meer recente data.

Zowel de bevolkings- als de huishoudensprognoses, inclusief begeleidende teksten met uitleg over werkwijzen en hypothesen kunnen geraadpleegd en gedownload worden op de website van de Studiedienst (www.vlaanderen.be/svr).

De prognoses zijn opgesteld door een team van experts van de Studiedienst van de Vlaamse Regering (SVR): voor meer info rond de hypothesen, methodologie, of cijfers kan je contact opnemen met Paul Willems: paul.willems@dar.vlaanderen.be of 02/553.42.50.

2. Resultaten van de bevolkingsprojecties voor de 13 centrumsteden

2.1. Bevolkingsevolutie

Volgens de SVR-projecties zou de bevolking in het Vlaamse Gewest stijgen van 6,1 miljoen inwoners in 2008 naar 6,5 miljoen in 2018 en 6,6 miljoen inwoners in 2028. In de eerste periode zou de bevolking met 5,7% groeien. Het Vlaamse Gewest zou in 2028 bijna 448.000 meer inwoners tellen dan in 2008 (+7,3%).

De 13 centrumsteden zouden van 1,52 miljoen inwoners in 2008 naar 1,64 miljoen inwoners in 2018 en 1,65 miljoen inwoners in 2028 evolueren (+8%). De bevolking blijft ook na 2018 in de meeste centrumsteden verder aangroeien maar aan een sterk zwakker ritme. Opvallend is ook de krimp in een aantal centrumsteden na 2018.

Toename inwonersaantallen absoluut

	2008	toename tov 2008 tot 2018	toename tov 2018 tot 2028
Aalst	78.271	4.272	724
Antwerpen	472.071	55.937	13.847
Brugge	117.073	64	-2.313
Genk	64.294	2.072	598
Gent	237.250	19.801	114
Hasselt	71.543	6.383	2.283
Kortrijk	73.941	1.662	-641
Leuven	92.704	4.676	-3.160
Mechelen	79.503	6.372	2.498
Oostende	69.175	2.387	-75
Roeselare	56.547	3.466	477
Sint-Niklaas	70.450	4.390	1.533
Turnhout	40.070	2.107	-176
Vlaanderen	6.161.600	348.279	99.417

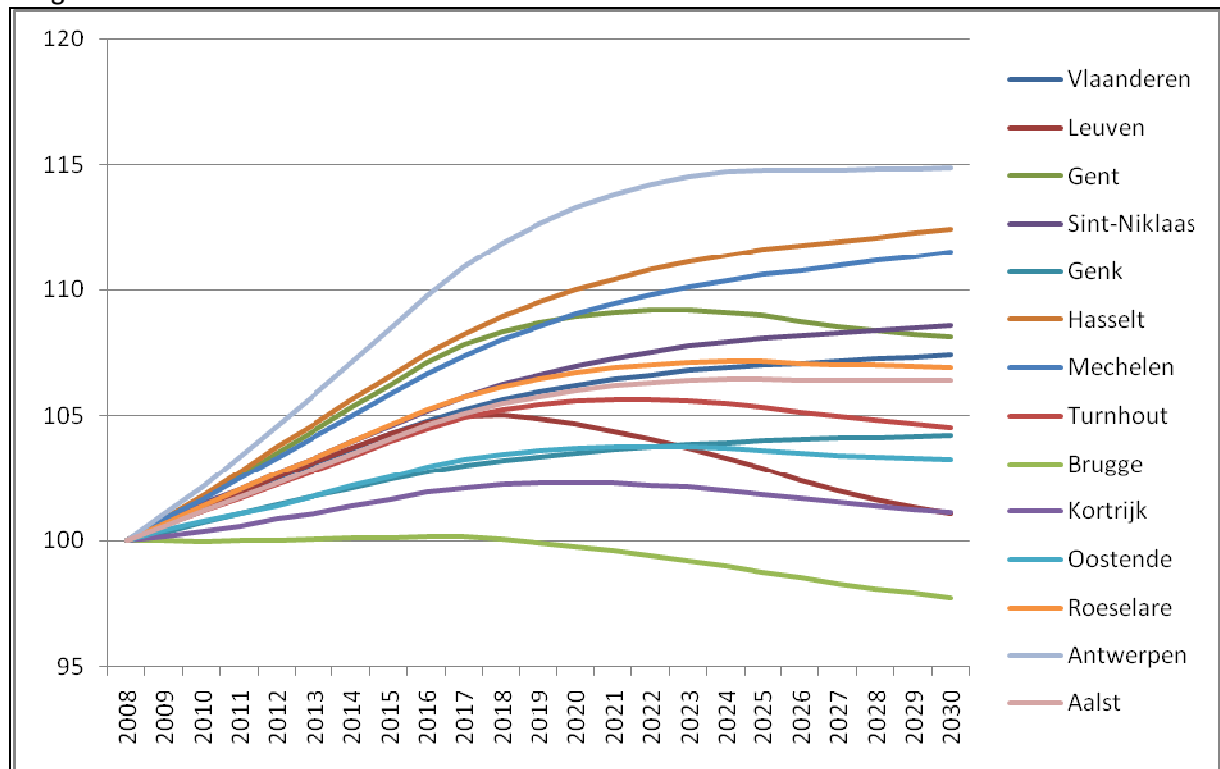
Het aantal inwoners van Antwerpen zou tegen 2018 met 11,8% toenemen. Tegen 2018 zou Antwerpen 528.008 inwoners tellen, dit is bijna 56.000 inwoners meer dan in 2008.

In Gent wordt eveneens een sterk groeiritme verwacht: de bevolking zou tegen 2018 stijgen met 8% of met bijna 20.000 inwoners. Nadien zou de bevolkingstoename afzwakken. Tegen 2018 worden ruim 257.000 inwoners verwacht in Gent.

Opvallend ook is de sterke toename die verwacht wordt in Hasselt en Mechelen (+8%) tegen 2018. In Hasselt en Mechelen zouden er ongeveer 6.000 inwoners bijkomen tegen 2018.

In Genk, Oostende en Kortrijk is de groei veel kleiner. Tegen 2018 zouden deze steden respectievelijk 3 % en 2% groei kennen. Brugge zou in dit model een quasi 0-groei kennen.

Prognose inwonersaantal 2008=100

3. Resultaten van de huishoudensprojecties voor de 13 centrumsteden

3.1. Huishoudensevolutie

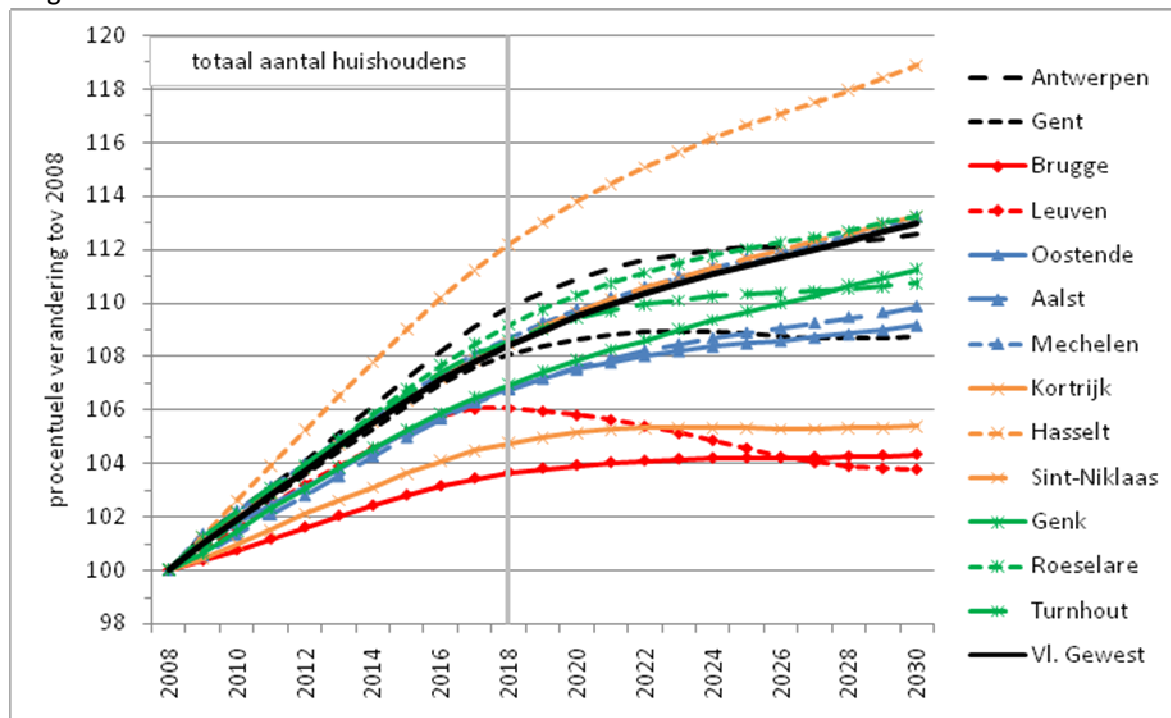
In de periode 2008-2018 verwachten we in Vlaanderen een toename van het aantal huishoudens met 8%. In 2028 zal het aantal huishoudens waarschijnlijk 12% hoger zijn dan in 2008. Gezinsverdunding zet zich verder door. In de centrumsteden zullen er volgens de prognoses in 2018 gemiddeld 8% meer huishoudens zijn.

Toename aantal HH- absoluut

HH	2008	toename tov 2008 tot 2018	toename tov 2018 tot 2028
Aalst	35.106	2.372	945
Antwerpen	225.486	22.137	5.501
Brugge	51.776	1.888	305
Genk	24.056	1.672	885
Gent	113.952	9.181	680
Hasselt	31.718	3.868	1.828
Kortrijk	32.087	1.523	177
Leuven	45.382	2.751	-984
Mechelen	34.228	2.986	1.304
Oostende	35.142	2.392	715
Roeselare	23.958	2.196	847
Sint-Niklaas	29.835	2.535	1.222
Turnhout	17.982	1.543	349
Vlaanderen	2.578.557	217.700	100.504

In Hasselt wordt een groei van 12% voorspeld. In Antwerpen gaat het om een toename van 10%. Roeselare zou een groei kennen van 9% en voor Gent, Mechelen, Sint-Niklaas en Turnhout bedraagt deze 8%.

Prognose aantal huishoudens 2008=100

3.2. Verdeling huishoudens naar huishoudgrootte

In 2008 bestaat 40,4% van de huishoudens in de centrumsteden uit één persoon en 31% uit twee personen. In Vlaanderen is dit aandeel 29,8% voor de 1P HH's en 34,1% voor de 2p HH's.

De 1 en 2 persoons huishoudens blijven de komende jaren in aandeel het grootst. Hun aandeel stijgt licht. In 2018 zal 41% van de huishoudens in de centrumsteden bestaan uit één persoon en in 2028 is dit 41,2%. Tegen 2028 komen er bijna 164.000 alleenwonende bij in Vlaanderen tegenover 2008,

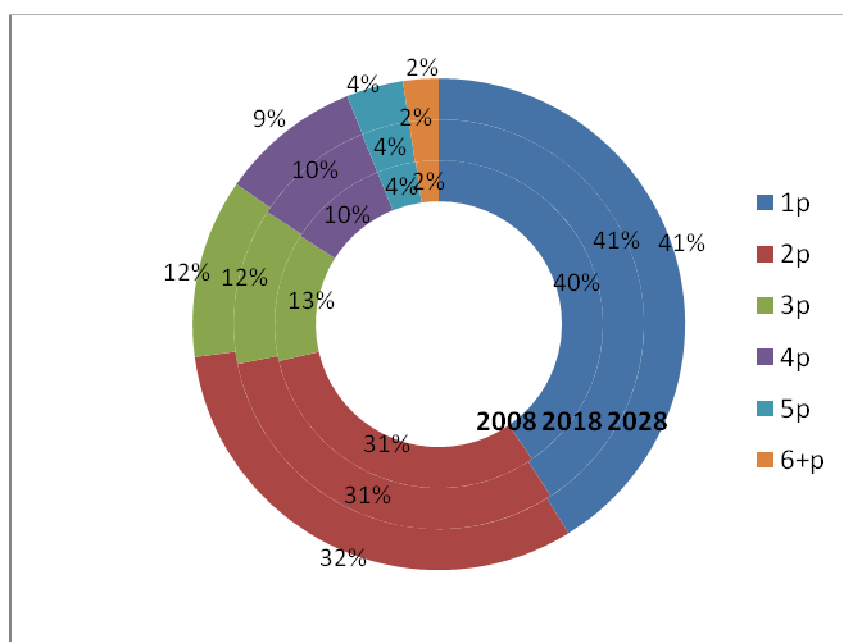
waarvan 34.700 personen in de centrumsteden. In totaal zullen er dan 317.640 éénpersoonhuishoudens zijn in de centrumsteden.

Ook de *tweepersoonshuishoudens* kennen een aanzienlijke groei (+8% in 2018). In 2018 zal 31% van de huishoudens in de centrumsteden uit twee personen bestaan. Tegen 2028 zullen er 244.545 tweepersoonshuishoudens in de centrumsteden wonen.

De huishoudens die uit *drie personen* bestaan zullen nog wel licht in aantal stijgen (+5% tegen 2018) maar niet zo sterk als de één- en tweepersoonshuishoudens. Hun aandeel daalt licht tegen 2028.

Het aantal grote *huishoudens met zes en meer leden* zal licht stijgen, maar hun aandeel is klein. In 2008 bestaat 2,23% van de huishoudens uit 6 en meer personen, in 2018 stijgt dit aandeel tot 2,31%.

Verdeling huishoudens volgens huishoudgrootte in de centrumsteden, 2008-2018-2028

3.3. Groei en spreiding van het aantal huishoudens naar centrumstad

Toename aantal huishoudens naar grootte

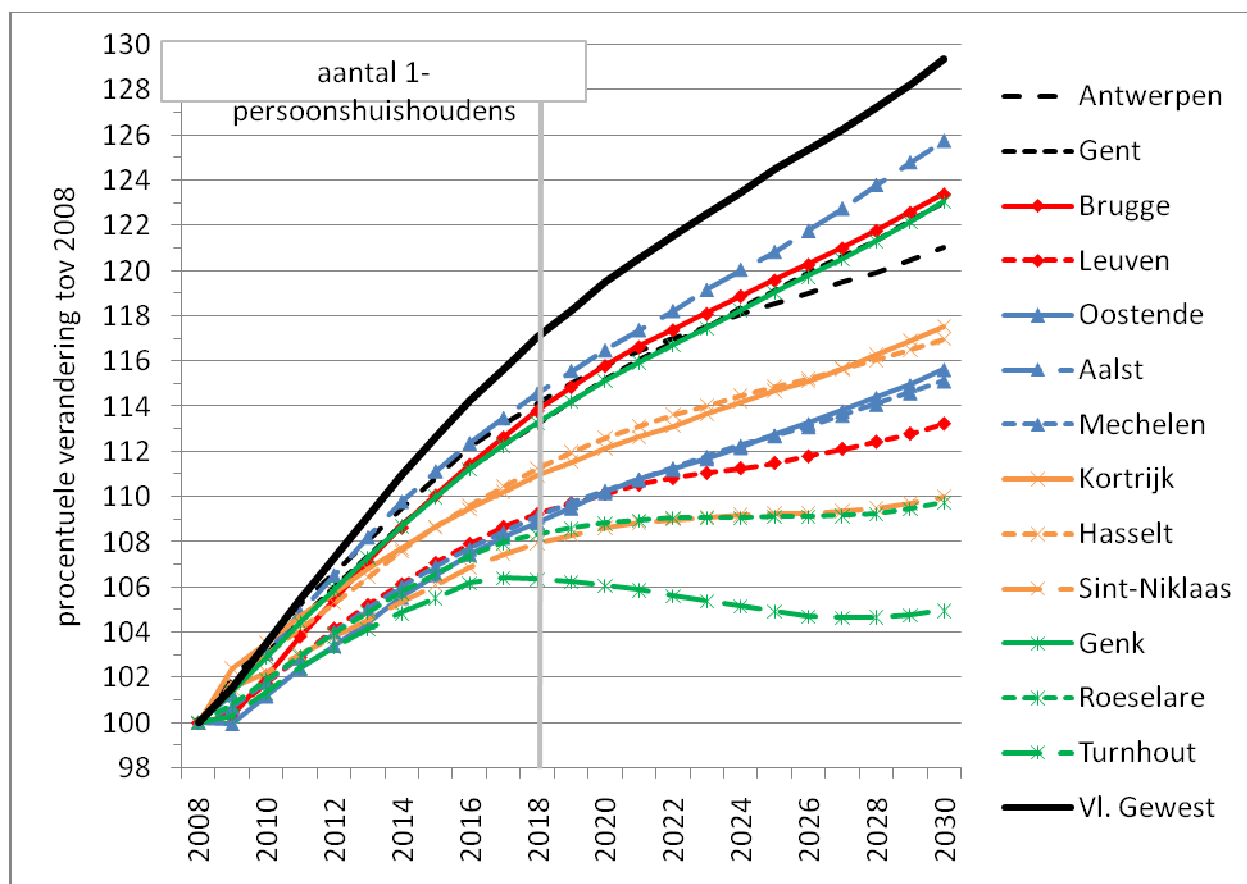
toename 2008-2018 (absoluut)	1p HH	2p HH	3p HH	4pHH	5p HH	6+ pHH
Vlaams Gewest	102.172	103.263	12.464	-937	-598	1.336
Aalst	1.034	1.056	196	50	16	19
Antwerpen	8.184	4.838	3.245	3.072	1.399	1.400
Brugge	1.611	1.247	-309	-426	-187	-49
Genk	889	873	115	-100	-66	-39
Gent	4.182	2.423	836	1.056	392	293
Hasselt	1.844	1.650	201	119	35	19
Kortrijk	1.030	571	65	-94	-46	-4
Leuven	1.378	952	199	123	62	37
Mechelen	1.330	890	244	219	172	130
Oostende	1.743	941	-86	-137	-49	-20
Roeselare	992	1.043	177	-14	2	-5
Sint-Niklaas	1.250	985	149	92	27	32
Turnhout	888	670	25	-32	-6	-1

Het aantal één en twee persoonshuishoudens stijgt overall. In sommige steden zou het aantal vier en meer persoonshuishoudens dalen. In Antwerpen, Gent en Mechelen daarentegen nemen deze verder toe tot 2018.

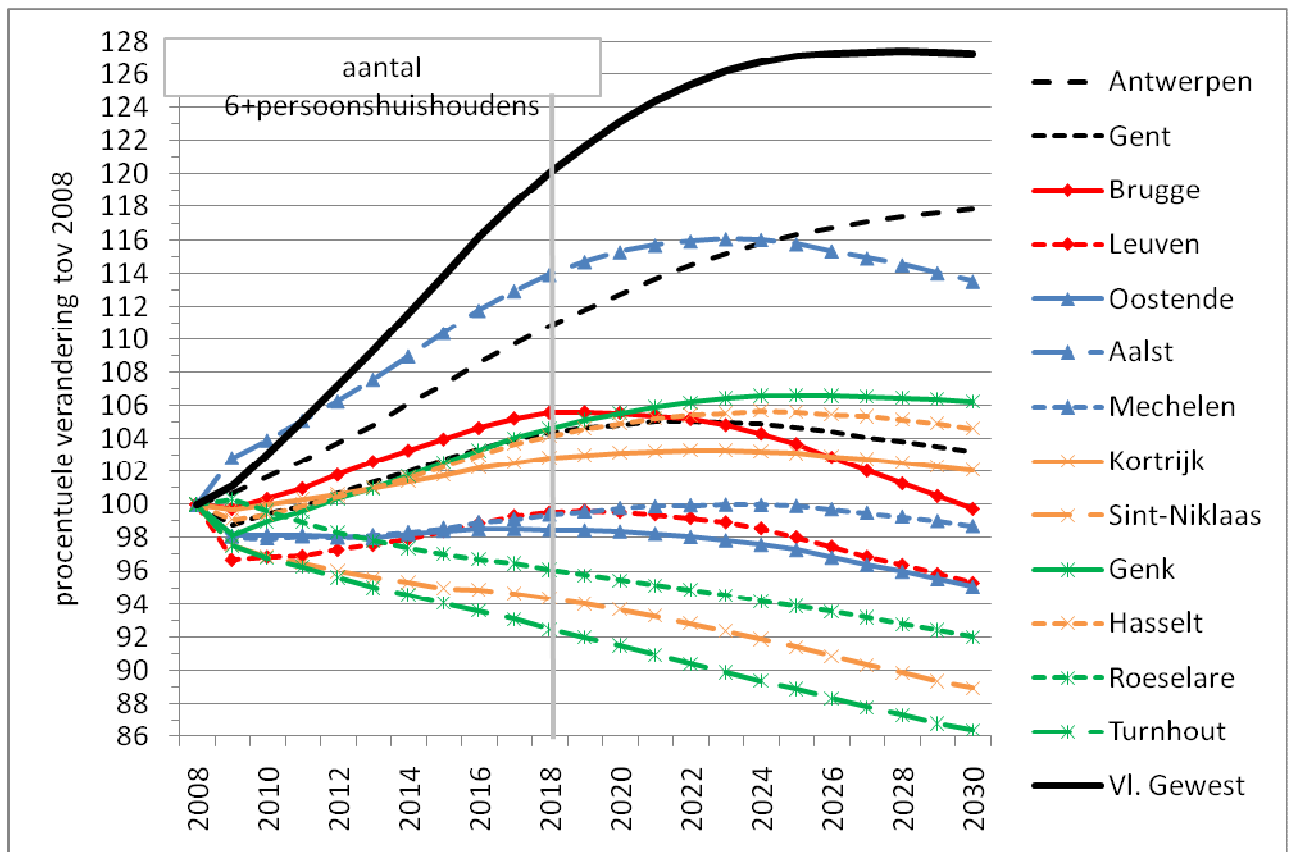
1-persoonshuishoudens

Anno 2018: sterkste stijging wordt verwacht in Hasselt, Genk, Roeselare, Turnhout, Sint-Niklaas, Oostende en Mechelen (stijging van meer dan 10%).

Prognose aantal 1 P HH 2008=100

6-persoonshuishoudens: Anno 2018: Sterkste stijging in grootsteden en Mechelen (meer dan 10%)

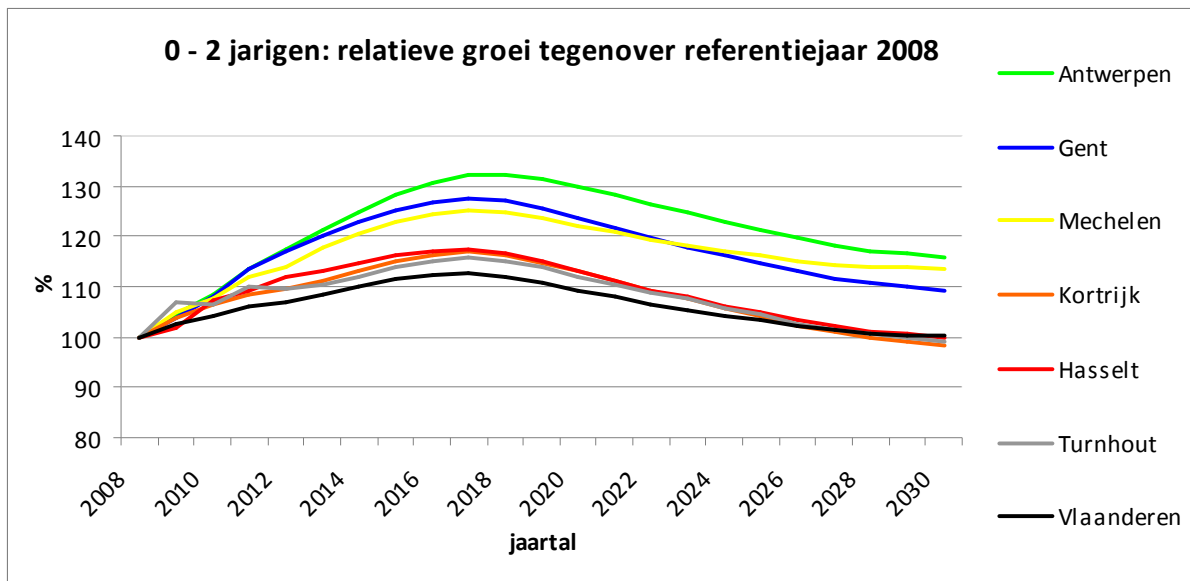
4. Leeftijdsspecifieke analyses voor de 13 centrumsteden

4.1. De vergroening in de 13 centrumsteden (relevant voor kinderopvang)

De 0-2 jarigen zijn de kinderen die 1, 2 en 3 jaar oud worden in de loop van het jaar. Een groot gedeelte van die populatie zal, rekening houdend met toekomstige participatiegraden, instromen in systemen van voorschoolse kinderopvang. Een klein gedeelte van deze groep zal reeds instromen in het eerste jaar kleuteronderwijs.

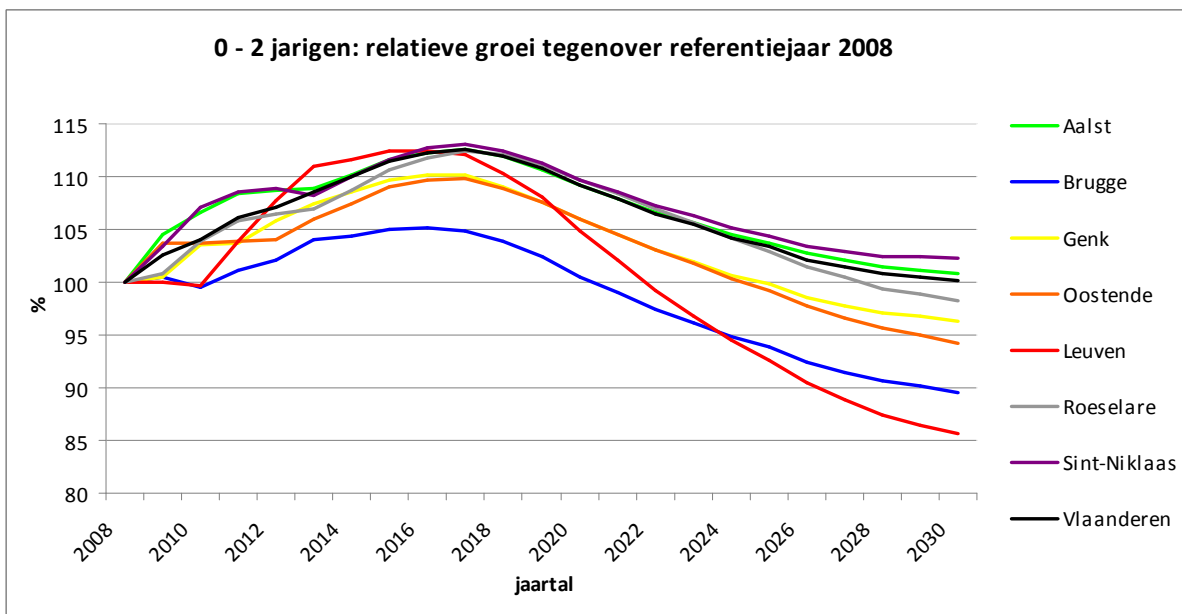
Het aantal 0-2 jarigen zal volgens de bevolkingsprognoses 2009-2030 zijn hoogste peil bereiken rond 2017. Antwerpen, Gent, Mechelen, Kortrijk, Hasselt en Turnhout kennen de sterkste stijging. Deze is ook groter dan de projectie voor het Vlaams Gewest (+13%).

Het aantal 0-2 jarigen in Antwerpen stijgt van 19.664 in 2008 over 23.867 in 2013 tot 26.003 in 2017 (+31%). Daarna is er een geleidelijke daling volgens de prognoses. In 2013 reeds kent Antwerpen een stijging van 21% tegenover 2008 van het aantal 0-2 jarigen. In Gent gaat dit van 8.696 in 2008 over 10.452 in 2013 tot 11.096 in 2017 (+28%). Mechelen behoort eveneens tot de sterkste stijgers (+25%). In 2008 bedraagt het aantal kinderen van 0 tot 2 jaar 3.168. In 2013 is dit volgens de prognoses 3.736 en in 2017 3.964. Daarna treedt ook in Mechelen net zoals in de overige steden volgens de prognoses een daling op.

Tegen 2017 zien we het aantal 0-2 jarigen ook sterk stijgen in Kortrijk (+17%, van 2.295 naar 2.683), Hasselt (+17%, van 2.070 naar 2.490) en Turnhout (+16%, van 1.228 naar 1.420).

In de overige steden is de toename iets beperkter maar nog steeds hoog, zoals Aalst (12%, van 2.401 naar 2.704), Brugge (5%, van 3.282 naar 3.443), Genk (10%, van 2.176 naar 2.396), Leuven (12%, van 3.465 naar 3.882), Oostende (10%, van 1.747 naar 1.919), Roeselare (12%, van 1.863 naar 2.096) en Sint-Niklaas (13%, van 2.430 naar 2.749).

Belangrijk is dat de sterke stijging van het aantal kinderen ook te maken heeft met een verandering in gedragspatronen waarbij zowel volwassenen op jongere als op latere leeftijd gelijktijdig aan kinderen beginnen. De Studiedienst van de Vlaamse Regering schat deze patronen in door gebruik te maken van een longitudinale methodiek. Het Federaal Planbureau gebruikt bij de vruchtbaarheidshypothese geen longitudinale methodiek, maar een dwarsdoorsnede. Hierdoor brengen zij het uitstel- en inhaalgedrag m.b.t. het krijgen van kinderen niet in beeld wat voor vertekening zorgt in hun projecties.

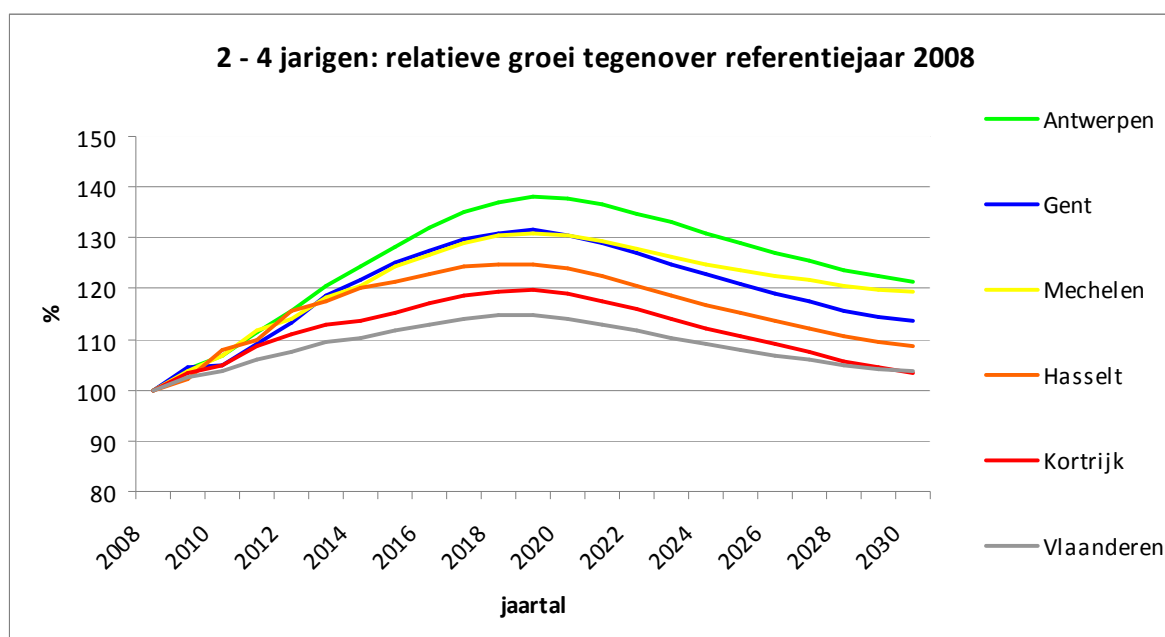
Prognose aantal 0-2 jarigen voor 2013 en 2017

	2008 <i>Laatst beschikbare data</i>	2013 <i>prognose</i>	2017 <i>prognose</i>
Aalst	2.401	2.612	2.704
Antwerpen	19.664	23.867	26.003
Brugge	3.282	3.415	3.443
Genk	2.176	2.337	2.396
Gent	8.696	10.452	11.096
Hasselt	2.070	2.340	2.429
Kortrijk	2.295	2.555	2.683
Leuven	3.465	3.843	3.882
Mechelen	3.168	3.736	3.964
Oostende	1.747	1.852	1.919
Roeselare	1.863	1.993	2.096
Sint-Niklaas	2.430	2.632	2.749
Turnhout	1.228	1.358	1.420

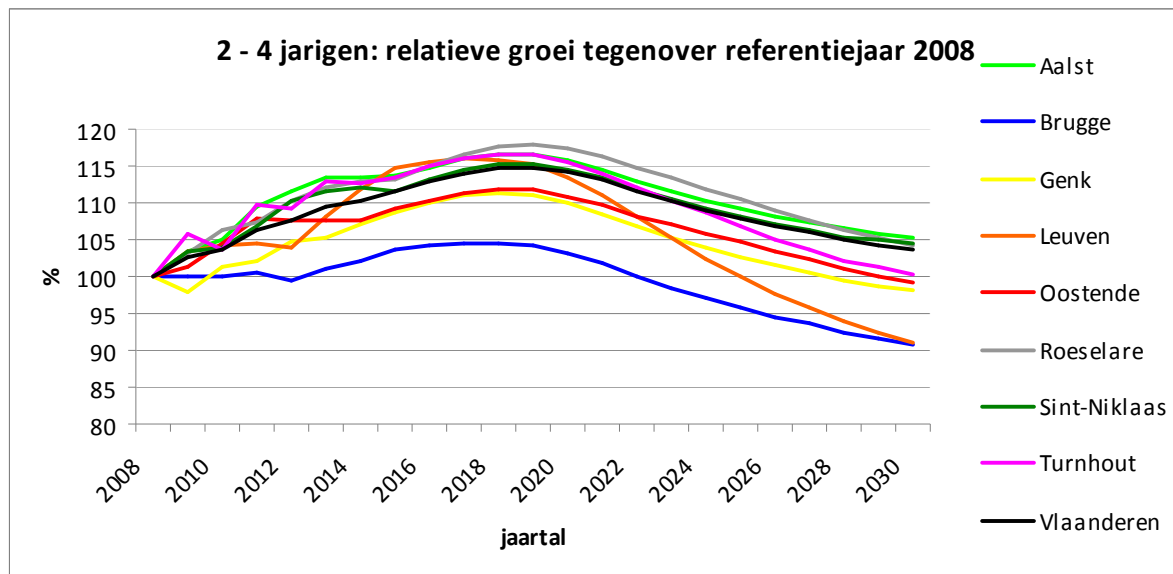
4.2. De evolutie en prognose van de 2-4 jarigen (relevant voor kleuteronderwijs)

Het aantal 2-4 jarigen zal volgens de bevolkingsprognoses 2009-2030 zijn hoogste peil bereiken rond 2019.

De hoogste stijgingen tussen 2008 en 2019 zien we in Antwerpen (+38%, van 17.892 naar 24.712), Gent (+32%, van 7.873 naar 10.354), Mechelen (+31%, van 2.906 naar 3.808), Hasselt (+25%, van 1897 naar 2370) en Kortrijk (+20% van 2.156 naar 2.581).

De overige steden kennen nog steeds een redelijke stijging van het aantal 2-4 jarigen. In Aalst bedraagt de toename 16%, voor Brugge is dit 4%, in Genk 11%, Leuven 15%, Oostende 12%, Roeselare 18%, Sint-Niklaas 15% en Turnhout 17%. Het Vlaams Gewest kent een stijging van 15%.

De procentuele stijging van het aantal 2-4 jarigen bedraagt in Antwerpen 21% tussen 2008 en 2013, 28% tussen 2008-2015 en 38% tussen 2008 en 2019.

In Gent is dit 19% tussen 2008 en 2013, 25% tussen 2008-2015 en 32% tussen 2008 en 2019.

In Mechelen bedraagt de procentuele stijging van het aantal 3-5 jarigen 18% tussen 2008 en 2013, 24% tussen 2008-2015 en 31% tussen 2008 en 2020.

In Hasselt is dit 18% tussen 2008 en 2013, 21% tussen 2008-2015 en 25% tussen 2008 en 2019.

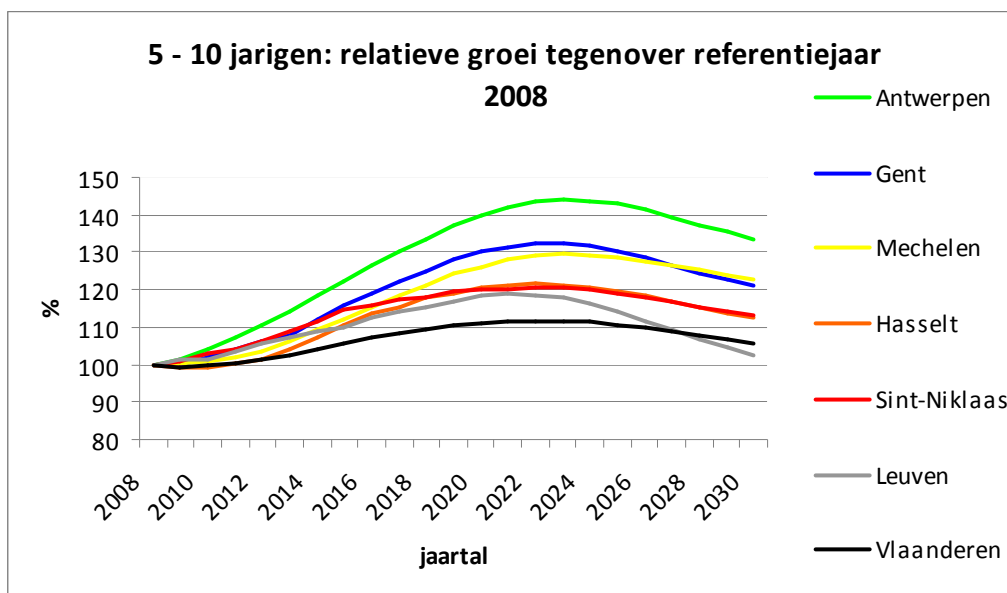
Voor Kortrijk bedraagt deze 13% tussen 2008 en 2013, 15% tussen 2008-2015 en 20% tussen 2008 en 2019.

Prognose aantal 2-4 jarigen voor 2013, 2015 en 2019 (bevolkingsaantallen).

	2008 Laatst beschikbare data	2013 prognose	2015 prognose	2019 prognose
Aalst	2.270	2.572	2.579	2.644
Antwerpen	17.892	21.582	22.968	24.712
Brugge	3.210	3.243	3.330	3.344
Genk	2.147	2.258	2.334	2.384
Gent	7.873	9.331	9.844	10.354
Hasselt	1.897	2.229	2.300	2.370
Kortrijk	2.156	2.435	2.486	2.581
Leuven	2.926	3.161	3.355	3.370
Mechelen	2.906	3.440	3.614	3.808
Oostende	1.621	1.746	1.771	1.814
Roeselare	1.746	1.956	1.978	2.060
Sint-Niklaas	2.339	2.610	2.608	2.699
Turnhout	1.156	1.304	1.312	1.347

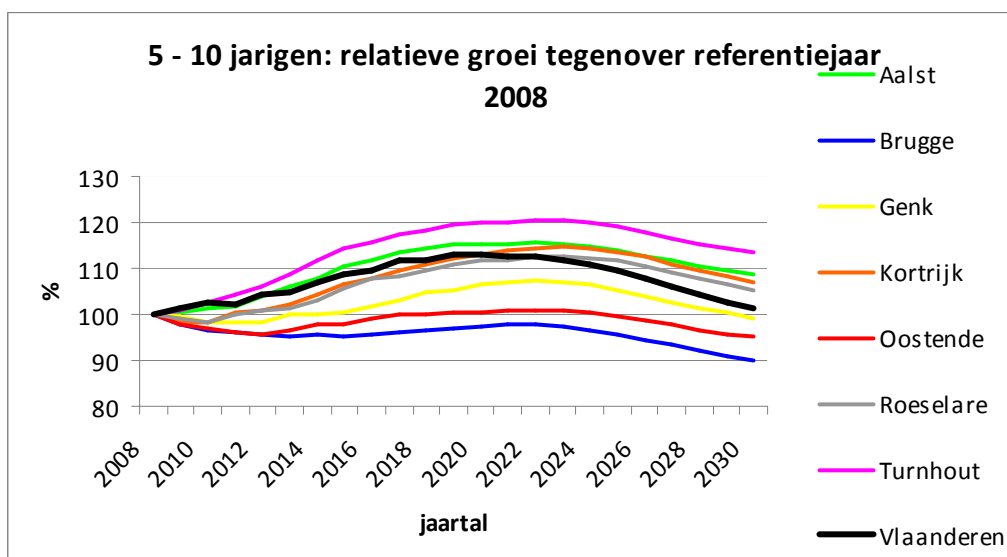
4.3. De 5-10 jarigen (relevant voor basisonderwijs)

Voor het aantal 5-10 jarigen geven de bevolkingsprognoses piekcijfers aan rond 2023-2024. Logischerwijs volgt deze stijging op het patroon voor kinderen van 0-2 en 2-4 jaar. Tussen 2008 en 2024 geeft de prognose een stijging aan van 44% in Antwerpen (van 30.527 tot 43.903), 32% in Gent (van 14.136 tot 18.612), 29% in Mechelen (van 5.401 tot 6.990), 21% in Hasselt (van 3.775 tot 4.558), 20% in Sint-Niklaas (van 4.358 tot 5.224) en 16% in Leuven (van 5.008 tot 5.818). De stijging voor het Vlaamse Gewest bedraagt 11%.

Brugge kent een daling met 3% en in Oostende is er een nulgroei. In Genk bedraagt de toename 6%.

De overige steden kennen een stijging van de 5-10 jarigen die in de buurt ligt van het Vlaams gemiddelde (Aalst +15%, Kortrijk +14%, Roeselare +12% en Turnhout +11%).

De relatieve stijging van het aantal 5-10 jarigen in procenten bedraagt

	2008-2013 %	2008-2015%	2008-2020 %	2008-2024 %
Aalst	6%	10%	15%	15%
Antwerpen	14%	22%	40%	44%
Brugge	-5%	-5%	-3%	-3%
Genk	0%	0%	6%	6%
Gent	8%	16%	30%	32%
Hasselt	4%	11%	21%	21%
Kortrijk	2%	7%	13%	14%
Leuven	7%	10%	18%	16%
Mechelen	6%	12%	26%	29%
Oostende	-4%	-2%	0%	0%
Roeselare	1%	6%	12%	12%
Sint-Niklaas	9%	15%	20%	20%
Turnhout	5%	9%	13%	11%
Vlaanderen	2%	6%	11%	11%

Prognose aantal 5-10 jarigen voor 2013, 2015, 2020 en 2024 (bevolkingsaantallen).

	2008 Laatst beschikbare data	2013 prognose	2015 prognose	2020 prognose	2024 prognose
Aalst	4.546	4.821	5.013	5.246	5.216
Antwerpen	30.527	34.824	37.364	42.699	43.903
Brugge	6.732	6.418	6.397	6.555	6.500
Genk	4.393	4.394	4.410	4.677	4.672
Gent	14.136	15.274	16.377	18.397	18.612
Hasselt	3.775	3.933	4.173	4.552	4.558
Kortrijk	4.396	4.486	4.686	4.976	5.025
Leuven	5.008	5.371	5.508	5.934	5.818
Mechelen	5.401	5.735	6.065	6.798	6.990
Oostende	3.321	3.199	3.253	3.337	3.330
Roeselare	3.501	3.548	3.701	3.906	3.930
Sint-Niklaas	4.358	4.745	4.992	5.233	5.224
Turnhout	2.240	2.348	2.434	2.528	2.481

Belangrijk

De bevolkingsprojecties geven aan dat de maatschappelijke uitdagingen voor de doelgroep kinderen en jongeren opschuiven in de tijd. Waar de projecties de piek voor 0-2 jarigen zien in 2017, is dit voor 2-4 jarigen 2019 en voor 5-10 jarigen 2024. Prognoses blijven rekenmodellen. Het zijn geen vaststaande cijfers maar schattingen. Toch geven bovenstaande tabellen een belangrijk inzicht in de dynamiek van de uitdagingen. Het is interessant om proactief na te denken rond aanpasbare, combineerbare en multi-inzetbare infrastructuur, zodat we de noden en uitdagingen voor kinderopvang, kleuter- en lager onderwijs optimaal op elkaar kunnen afstemmen.

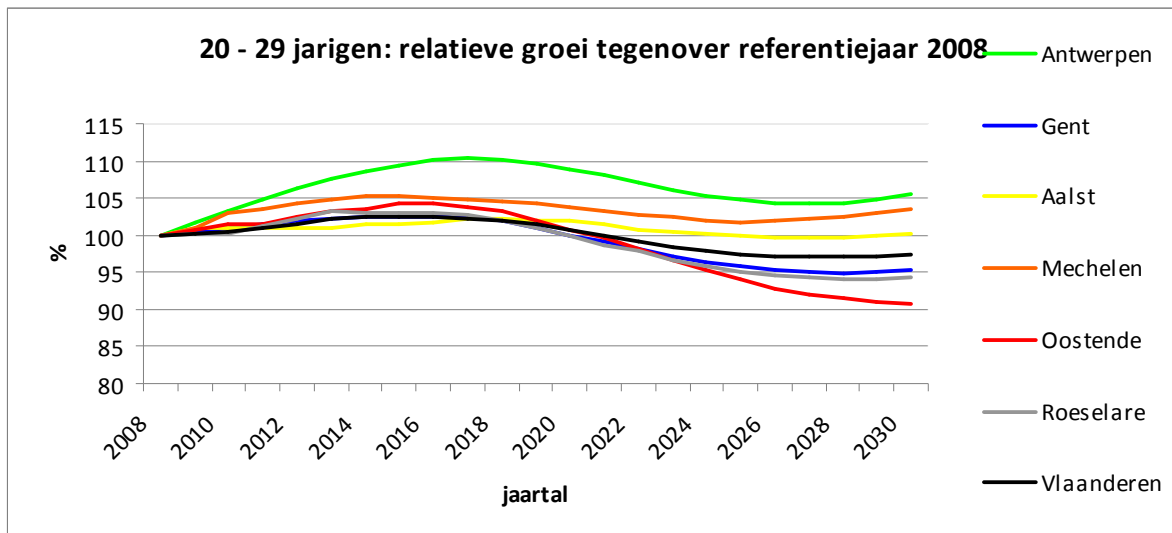
Opmerking: Als we de reële beschikbare bevolkingscijfers voor 2010 vergelijken met de prognoses voor 2010 merken we dat de prognoses in alle steden behalve Genk de reële stijging tussen 2008 en 2010 voor 0-9 jarigen licht onderschatten. Voor Aalst, Leuven, Roeselare, Sint-Niklaas en Turnhout bedraagt de onderschatting voor 0-4 -jarigen ongeveer 2-4%. Het is belangrijk de vergelijking tussen de prognoses en de reële cijfers de volgende jaren op te volgen.

Onderstaande tabel geeft de verhouding aan van het aantal 0-19 jarigen tot de totale bevolking volgens de prognoses.

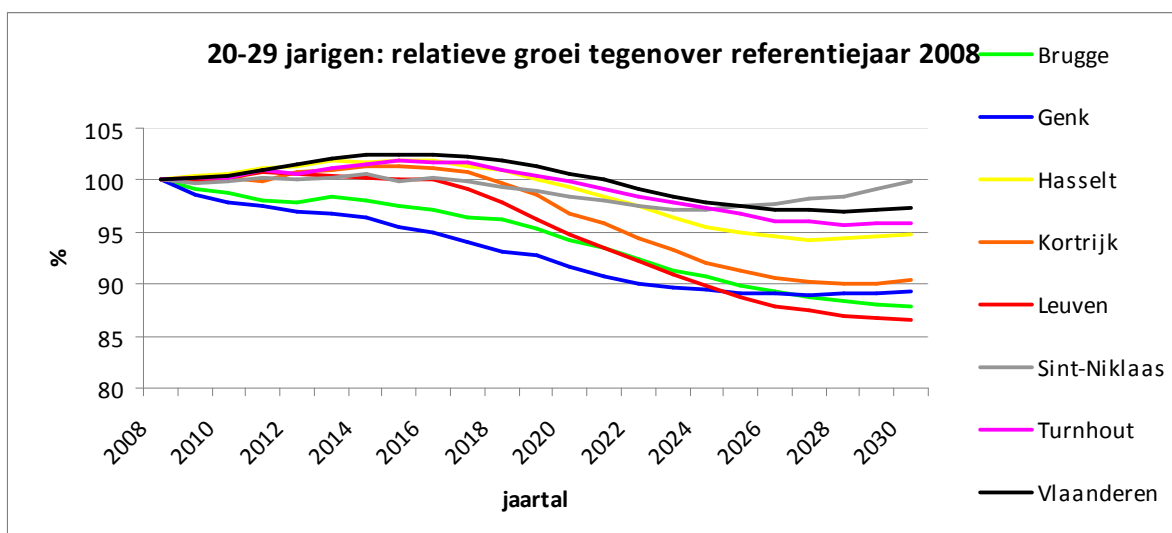
Ontgroening (0-19 jarigen / totale bevolking)	2008 Laatst beschikbare data	2013 prognose	2018 prognose	2022 prognose	2030 prognose
Antwerpen	23%	24%	25%	26%	25%
Gent	21%	22%	23%	23%	23%
Aalst	20%	21%	21%	21%	20%
Brugge	20%	19%	19%	19%	18%
Genk	24%	23%	23%	23%	22%
Hasselt	19%	19%	19%	19%	18%
Kortrijk	22%	21%	21%	22%	21%
Leuven	19%	20%	20%	20%	20%
Mechelen	24%	24%	25%	25%	25%
Oostende	18%	17%	16%	16%	15%
Roeselare	22%	21%	22%	22%	21%
Sint-Niklaas	22%	22%	23%	23%	22%
Turnhout	20%	20%	20%	20%	19%

4.4. Jongvolwassenen in de centrumsteden (20-29 jarigen)

Het aantal jongvolwassenen (20-29 jarigen) in de centrumsteden bereikt volgens de bevolkingsprognoses een piek rond 2014-2018. In Antwerpen bereikt het aantal jongvolwassenen volgens de bevolkingsprojecties in 2017 het hoogste peil (+ 10%, van 66.732 tot 73.612). In Mechelen nemen de jongvolwassenen toe met 5% tegen 2015 (van 10.778 tot 11.351), in Gent komen er 3% bij tegen 2016 (van 37.479 tot 38.456), in Aalst is dit 2% tegen 2018 (van 9.447 tot 9.656), in Oostende 4% tegen 2015 (van 7.216 tot 7.529) en in Roeselare bedraagt de toename 3% tegen 2014 (van 7.042 tot 7.261).

Brugge en Genk kennen volgens de prognoses een langzame daling van het aantal jongvolwassenen. In Hasselt, Leuven, Sint-Niklaas en Turnhout blijft het aantal jongvolwassenen relatief constant tot 2016-2018. Daarna volgt er een geleidelijke daling.

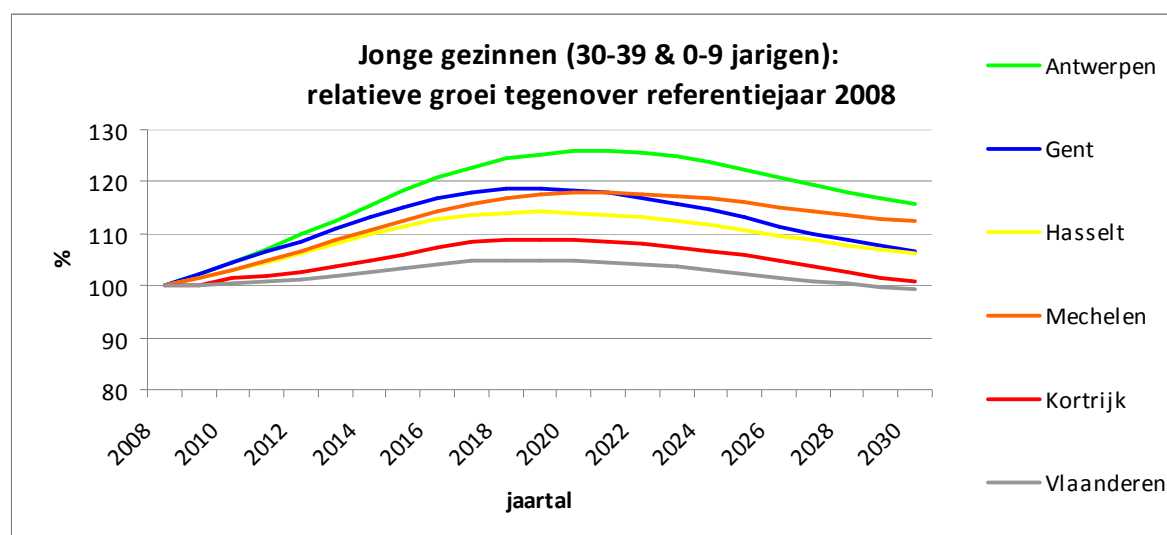
Prognose aantal 20-29 jarigen voor 2013, 2015, 2020 en 2024 (bevolkingsaantallen).

	2008 Laatst beschikbare data	2013 prognose	2017 prognose	2020 prognose	2024 prognose
Aalst	9.447	9.546	9.651	9.625	9.468
Antwerpen	66.732	71.809	73.612	72.608	70.281
Brugge	14.058	13.835	13.568	13.240	12.748
Genk	8.730	8.446	8.206	8.011	7.811
Gent	37.479	38.327	38.369	37.456	36.107
Hasselt	9.587	9.761	9.715	9.529	9.164
Kortrijk	9.508	9.600	9.582	9.209	8.757
Leuven	17.353	17.423	17.210	16.450	15.600
Mechelen	10.778	11.294	11.301	11.189	10.992
Oostende	7.216	7.450	7.496	7.263	6.888
Roeselare	7.042	7.275	7.230	7.034	6.747
Sint-Niklaas	8.883	8.901	8.875	8.747	8.632
Turnhout	5.253	5.314	5.339	5.245	5.113

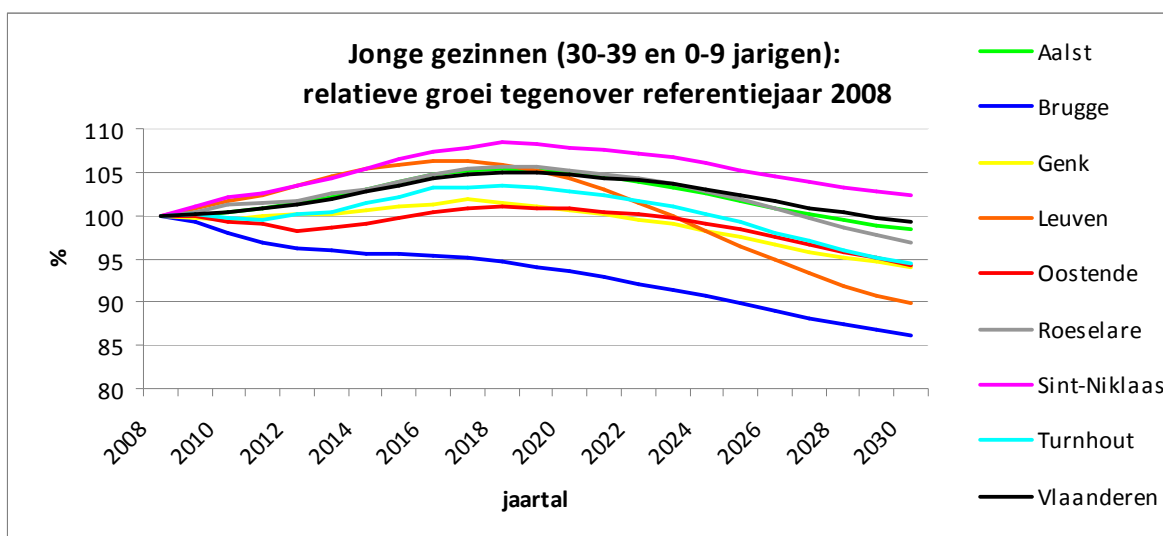
4.5. Jonge gezinnen in de centrumsteden

Opgelet: de prognoses geven geen informatie over de gezinssamenstelling en relaties tussen de huisgenoten.

De prognoses voor jonge gezinnen (30-39 en 0-9 jarigen) schetsen een piek rond 2018 -2022. Antwerpen kent de grootste stijging volgens de prognoses (26% in 2022 tegenover 2008), Gent volgt met 19% in 2019, Mechelen kent in 2021 een stijging met 18% tegenover 2008. Voor Hasselt bedraagt de toename 14% in 2019, voor Kortrijk 9% in 2018 en voor Sint-Niklaas 8% in 2018.

Brugge kent een geleidelijke daling volgens de prognoses. Genk en Oostende kennen een bijna nulgroei. Aalst, Leuven, Roeselare en Turnhout kennen een toename van rond de 5%.

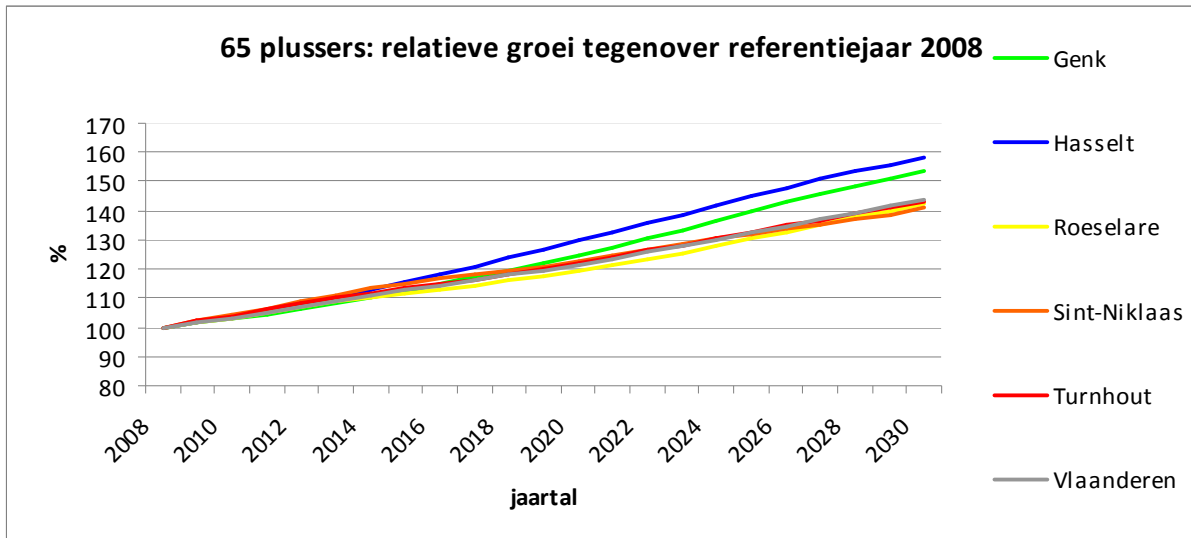

Prognose aantal 30-39 & 0-9 jarigen voor 2013, 2018 en 2022 (bevolkingsaantallen).

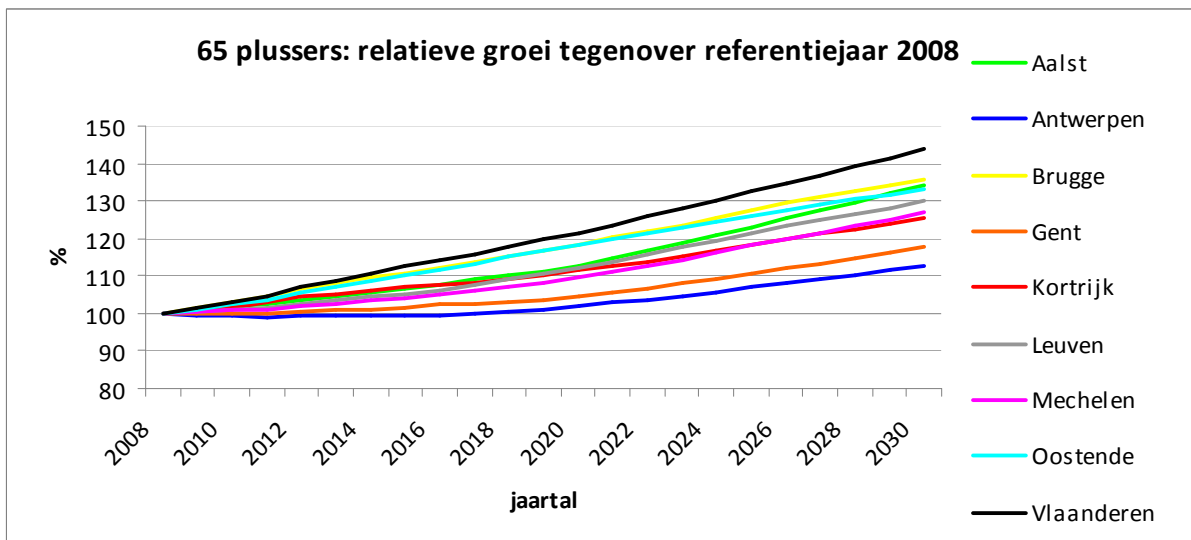
	2008 Laatst beschikbare data	2013 prognose	2018 prognose	2022 prognose
Aalst	18.178	18.561	19.140	18.877
Antwerpen	124.352	139.956	154.674	156.064
Brugge	25.815	24.752	24.438	23.779
Genk	15.661	15.695	15.895	15.597
Gent	61.444	68.189	72.923	71.875
Hasselt	15.971	17.272	18.202	18.064
Kortrijk	16.192	16.783	17.634	17.492
Leuven	24.434	25.521	25.872	24.785
Mechelen	20.482	22.270	23.967	24.116
Oostende	13.147	12.959	13.269	13.157
Roeselare	13.349	13.678	14.102	13.920
Sint-Niklaas	16.671	17.402	18.071	17.862
Turnhout	9.197	9.240	9.521	9.356

4.6. Vergrijzing

Slechts twee steden kennen een sterkere groei van de vergrijzing van 65-plussers tegen 2030 dan het Vlaams gemiddelde (+44% in 2030). Dit zijn Hasselt (+58%) en Genk (+54%). Roeselare (+ 42%), Sint-Niklaas (+ 40%) en Turnhout (+ 43%) kennen een gelijklopende maar iets lagere groei van de 65-plussers dan Vlaanderen.

In Antwerpen (+13%) en Gent (+18%) wordt eerder een lichte stijging verwacht van het aantal 65-plussers tussen 2008 en 2030. De stijging in de overige steden ligt iets lager dan voor Vlaanderen als geheel. Aalst (+ 34%), Brugge (+35%), Kortrijk (+ 25%), Leuven (+30%), Mechelen (+26%) en Oostende (+33%).

Prognose aantal 65-plussers voor 2013, 2018 en 2030 (bevolkingsaantallen).

	2008 <i>Laatst beschikbare data</i>	2013 <i>prognose</i>	2018 <i>prognose</i>	2030 <i>prognose</i>
Aalst	14.831	15.507	16.338	19.899
Antwerpen	87.200	86.606	87.609	98.457
Brugge	23.926	25.888	27.565	32.458
Genk	10.247	11.066	12.258	15.733
Gent	40.978	41.278	42.243	48.295
Hasselt	13.279	14.613	16.426	20.996
Kortrijk	15.087	15.857	16.463	18.912
Leuven	15.233	15.751	16.601	19.818
Mechelen	13.892	14.267	14.879	17.632
Oostende	17.640	18.925	20.308	23.498
Roeselare	10.594	11.539	12.269	15.097
Sint-Niklaas	13.215	14.654	15.785	18.603
Turnhout	7.363	8.097	8.692	10.545

In 2008 kennen bijna alle steden een vergrijzingspercentage van 20% of lager (het aantal 65-plussers / totale bevolking). Enkel in Oostende bedraagt deze 26% in 2008. Tegen 2030 blijft de vergrijzingsdruk ongeveer gelijk voor de grootsteden (Antwerpen, nog steeds 18% en Gent, stijging met 2% tot 19%). Ook in Mechelen blijft de vergrijzingsdruk beperkt (stijging met 2% tot 20%). Brugge, Genk en Hasselt kennen de sterkste toename van het vergrijzingspercentage (+8%). Oostende, Roeselare, Sint-Niklaas en Turnhout zitten daar net onder qua stijging. Aalst, Kortrijk en Leuven kennen een stijging van 5%.

Het aantal 80-plussers neemt het sterkst toe in de steden Genk, Hasselt, Sint-Niklaas en Turnhout. Aalst, Antwerpen, Leuven en Mechelen kennen de meest beperkte stijging.

Prognose aantal 80-plussers voor 2013, 2018 en 2030 (bevolkingsaantallen).

	2008 <i>Laatst beschikbare data</i>	2013 <i>prognose</i>	2018 <i>prognose</i>	2030 <i>prognose</i>
Aalst	3.853	4.663	5.075	5.610
Antwerpen	26.386	27.465	26.988	28.948
Brugge	6.692	7.780	8.643	10.382
Genk	2.281	3.035	3.646	4.385
Gent	11.960	12.817	12.919	13.966
Hasselt	3.488	4.337	4.911	6.242
Kortrijk	4.444	5.310	5.743	6.365
Leuven	4.829	5.534	5.695	6.146
Mechelen	4.120	4.455	4.495	5.033
Oostende	5.026	5.893	6.327	7.587
Roeselare	2.809	3.332	3.750	4.616
Sint-Niklaas	3.475	4.283	4.904	6.093
Turnhout	1.690	2.227	2.568	3.120

Het aandeel 80-plussers op de totale bevolking, de zogenaamde verzilvering, blijft relatief constant voor Antwerpen, Gent en Mechelen. De overige steden kennen een stijging van 2 à 4 % tussen 2008 en 2030.

Verzilvering (80+ / totale bevolking)	2008 <i>Laatst beschikbare data</i>	2030 <i>prognose</i>
Antwerpen	6%	5%
Gent	5%	5%
Aalst	5%	7%
Brugge	6%	9%
Genk	4%	7%
Hasselt	5%	8%
Kortrijk	6%	9%
Leuven	5%	7%
Mechelen	5%	6%
Oostende	7%	11%
Roeselare	5%	8%
Sint-Niklaas	5%	8%
Turnhout	4%	7%

De grijze druk of de verhouding tussen de leeftijdsgroep van ouderen (vergrijsde bevolking) en de bevolking op beroepsactieve leeftijd (65+ /20-64j) zal volgens de prognoses vooral toenemen in Brugge, Genk, Hasselt en Oostende. Ook voor de overige centrumsteden met uitzondering van Mechelen is er een redelijke toename.

Grijze druk (65+ /20-64j)	2008 <i>Laatst beschikbare data</i>	2030 <i>prognose</i>	Procentuele Stijging <i>tussen 2008 en 2030</i>
Antwerpen	31%	32%	+ 1%
Gent	28%	32%	+ 4%
Aalst	31%	43%	+ 12%
Brugge	34%	53%	+ 19%
Genk	27%	43%	+ 17%
Hasselt	30%	47%	+ 17%
Kortrijk	35%	47%	+ 12%
Leuven	26%	36%	+ 10%
Mechelen	30%	36%	+ 7%
Oostende	45%	64%	+ 19%
Roeselare	32%	46%	+ 15%
Sint-Niklaas	32%	45%	+ 14%
Turnhout	30%	45%	+ 15%

Met de term 'witte druk' wordt wel eens verwezen naar de druk van de hoogbejaarde bevolking op de bevolking op arbeidsleeftijd. Concreet gaat het dan om de verhouding tussen de 80-plussers en de bevolking op arbeidsleeftijd. De tendensen sluiten aan bij deze hierboven beschreven.

Witte druk (80+ /20-64j)	2008 <i>Laatst beschikbare data</i>	2030 <i>prognose</i>	Procentuele stijging <i>tussen 2008 en 2030</i>
Antwerpen	9%	9%	0%
Gent	8%	9%	+ 1%
Aalst	8%	12%	+ 4%
Brugge	10%	17%	+ 7%
Genk	6%	12%	+ 6%
Hasselt	8%	14%	+ 6%
Kortrijk	10%	16%	+ 6%
Leuven	8%	11%	+ 3%
Mechelen	9%	10%	+ 2%
Oostende	13%	21%	+ 8%
Roeselare	8%	14%	+ 6%
Sint-Niklaas	8%	15%	+ 7%
Turnhout	7%	13%	+ 6%

De familiale zorgindex is de verhouding tussen het aantal (zorgbehoevende) hoogbejaarden (80-plus) en de (zorgverlenende) bevolking tussen 50 en 59 jaar. Waar de verhouding boven de 50% gaat zullen er meer zorgbehoevende ouderen zijn dan potentieel-zorgverlenende vijftigers. In Antwerpen, Gent en Mechelen is dit nog net niet het geval. In de overige centrumsteden zullen minder potentieel-zorgverlenende vijftigers zijn in 2030 volgens de prognoses dan zorgbehoevende ouderen.

Familiale zorgindex (80+ /50-59)	2008 <i>Laatst beschikbare data</i>	2030 <i>prognose</i>	Procentuele stijging <i>tussen 2008 en 2030</i>
Antwerpen	47%	45%	-2%
Gent	42%	45%	+ 3%
Aalst	36%	51%	+ 15%
Brugge	42%	70%	+ 28%
Genk	27%	52%	+ 25%
Hasselt	33%	60%	+ 27%
Kortrijk	47%	71%	+ 24%
Leuven	45%	55%	+ 11%
Mechelen	43%	49%	+ 7%
Oostende	51%	78%	+ 28%
Roeselare	40%	59%	+ 20%
Sint-Niklaas	38%	65%	+ 28%
Turnhout	31%	57%	+ 25%

Redactie

Hilde Schelfaut (Studiedienst van de Vlaamse Regering, DAR): Hilde.Schelfaut@dar.vlaanderen.be

Stefaan Tubex (Team Stedenbeleid, ABB): Stefaan.Tubex@bz.vlaanderen.be